

ଧୀରେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ପାଲ୍

ବନାମ

ସହଯୁକ୍ତ ଡ୍ରିପୁରା ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ଼ (ପରିସମାପନ ରୂପେ)

[ମେହେର ଚାନ୍ଦ ମହାଜନ ସି. ଜେ., ଭଗବତୀ, ଜଗନ୍ନାଥଦାସ ଏବଂ ଭେଙ୍କଟରାମା ଆୟର,

ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

ବ୍ୟାଙ୍କ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ (1949 ର X), ଧାରା 45-B, 45-G (1950 ର ଅଧିନିୟମ XX ଦ୍ଵାରା ସନ୍ଦିବେଶିତ)*- ଧାରା 45-B ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ଦାବିଗୁଡ଼ିକ- ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1949ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ପରିସମାପନରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଭିତ୍ତି ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ସମାପ୍ତି ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗାଇବା ଏବଂ ଧାରା 45-G ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବିପରୀତ ଅଧିନିୟମର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରାବଧାନର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମ (1950 ର ଅଧିନିୟମ XX ଦ୍ଵାରା ସନ୍ଦିବେଶିତ)ର ଧାରା 45-G ଅଧୀନରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କୌଣସି ନିୟମର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଅଧିନିୟମ(1950 ର ଅଧିନିୟମ XX ଦ୍ଵାରା ସନ୍ଦିବେଶିତ)ର ଧାରା 45- B ଅଧୀନରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଦାବି ସ୍ଥିର କରିବାର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକ ଆବେଦନ ସହିତ ଉତ୍ପନ୍ନ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜ ବିଚାରରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ ମନେ କରିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିୟମାବଳୀରେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଦାବିର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଏହି ଦାବି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏକ ମକଦ୍ଦମା ହେଉଛି ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ।

ଶ୍ରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ବନାମ ମୁଖାର୍ଜୀ ([1950] 55 ସି. ଡବ୍ଲୁ. ଏନ୍. 400), ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 91/1953 ।

1950 ମସିହାର ମକଦ୍ଦମା ସଂଖ୍ୟା 3993ରେ ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା ଏହାର ସାଧାରଣ ମୂଳ ଦେଖାନୀ ଅଧିକାରିତା 1951 ମାର୍ଚ୍ଚ 8 ତାରିଖ ରାୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ

*ଏହି ଦୁଇଟି ଧାରା 45-B ଏବଂ 45-G (1950 ର ଆଇନ XX ଦ୍ଵାରା ସଂଯୋଜିତ) ପାଇଁ 1953 ର ଆଇନ LII ର ଧାରା 10 ଦ୍ଵାରା ଦୁଇଟି ନୂତନ ଧାରା 45-B ଏବଂ 45-U ସଂଯୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

1951 ମସିହାର ମୂଳ ଡିକ୍ରି ସଂଖ୍ୟା 56 ଆବେଦନରୁ କଲିକତାସ୍ଥିତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1951 ଜୁନ୍ 12 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏଡ଼. ଜେ. ଉମ୍ରିଗର, ରାମେଶ୍ୱର ନାଥ ଏବଂ ରାଜିନ୍ଦର ନାରାୟଣ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏ. ଏନ୍. ସିହ୍ନା ଏବଂ ପି. ସି. ଦତ୍ତ ।

1954 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 6 ତାରିଖରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଜଗନ୍ନାଥଦାସ - ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 133 (1) (C) ଅନୁଯାୟୀ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନୁମତିରେ ଏକ ଆବେଦନ, ଯାହା ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରରେ ଜଣେ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ରାୟକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରି ଆସିଅଛି । ଏଥିରେ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଏବଂ ଏହା ନିମ୍ନୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା, ସହଯୁକ୍ତ ତ୍ରିପୁରା ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ଼, 1949 ଡିସେମ୍ବର 1966 ପରିସମାପନ ହୋଇଥିଲା । ପରିଶୋଧନ ହେବାର ଏକ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଥାତ୍ 1949 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 19 ତାରିଖରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷର ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମି ଖଣ୍ଡ ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କର ଜଣେ କର ପ୍ରଜା ହୋଇଥିଲେ । ପଟ୍ଟାଧାରୀ-ଚୁକ୍ତିର ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା ଯେ, ଅପିଲକାରୀ 24 ଘଣ୍ଟାର ବିଜ୍ଞାପନ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଜମିକୁ ଖାଲି କରିଦେବା ଉଚିତ । ବ୍ୟାଙ୍କ ପରିଶୋଧନ ହେବା ପରେ ପରିଶୋଧକ 1950 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 18 ତାରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱପଣକୁ ସମାପ୍ତ କରି ଜମି ଖାଲି କରିବାକୁ ଏବଂ 1950 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଆଦେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା କରାଯାଇନଥିବାରୁ, ପରିଶୋଧକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 45-B ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଦ୍ୟମାନ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ 1950 ଜୁଲାଇ 10ରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଏକତରଫା ଡିକ୍ରି ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । 1950 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 28 ତାରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ତରଫା ଡିକ୍ରିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନଟି 1950 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 7 ତାରିଖରେ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆବେଦନକାରୀ 1950 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 12 ତାରିଖରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରଥମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରି ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକତରଫା ଆଦେଶ ଅଧିକାରିତା ବିନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଏକ ଅସିଦ୍ଧି

1954

ଧୀରେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ପାଲ୍

ବନାମ

ସହଯୁକ୍ତ ତ୍ରିପୁରା ବ୍ୟାଙ୍କ

ଲିମିଟେଡ଼

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଜଗନ୍ନାଥଦାସ

1954

ଧୀରେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ପାଲ୍
ବନାମସହଯୁକ୍ତ ଡ୍ରିପୁରା ବ୍ୟାଙ୍କ
ଲିମିଟେଡ୍

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଜଗନ୍ନାଥଦାସ

ଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଏକତରଫା ଆଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ଜଣେ ପକ୍ଷଧାରୀ ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ବାଦ ପତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଭାବେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବିନା କିମ୍ବା ଏହା ଅସିଦ୍ଧ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବାର କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ମାମଲାର ଶୁଣାଣି ବେଳେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଜମିରୁ ବହିଷ୍କରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ଆବେଦନରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ମାମଲାର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କ୍ଷମତା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଦାଏର ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଉପରେ ହିଁ ଆଦେଶ କରିପାରିବେ । 1950 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 24 ତାରିଖରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେଇଥିବା ରାୟ ଆଧାରରେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଧାରା 45- B ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏପରି ପ୍ରତିକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶ୍ରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ବନାମ ମୁଖାର୍ଜୀ ⁽¹⁾ ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁ ବିଜ୍ଞ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଆଗତ ହୋଇଥିଲା, ତାଙ୍କର ମତ ଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଏକ ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବହିଷ୍କାର ପାଇଁ ଏକତରଫା ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତଥାପି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରର ଅଭାବ ନଥିଲା ଏବଂ ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ଏହାକୁ ଅବୈଧ କରିନଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଏହି ମତକୁ ଅପିଲୀୟ ଖଣ୍ଡପତ୍ର 10ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ବିବାଦୀୟ ହୋଇନାହିଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବହିଷ୍କରଣ କରିଦେବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 45- B ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବ ଏବଂ ପରିଶୋଧକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ପାଇପାରିବେ । ବାସ୍ତବରେ, ବିଜ୍ଞ ଅପିଲୀୟ ବିଚାରପତିମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଭାବେ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଧାରା 45-B ଆଧାରରେ ବିବାଦର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ରହିଛି ଏବଂ ଧାରାର ବିସ୍ତୃତ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ଭାଷା ହେବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ଆପଣ କରିବାକୁ କରାଯାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯାହା ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି ତାହା ହେଉଛି ଶ୍ରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) (ଯାହାର ସଠିକତାକୁ ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ଆପଣ କରିବାକୁ କରାଯାଇନାହିଁ) ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ମତକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁସରଣ କରି ଏପରି ପ୍ରତିକାର ପାଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି କେବଳ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଥିଲା, ଏହା ସହିତ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ, ଏହା କେବଳ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଡିକ୍ରିକୁ ଅସିଦ୍ଧ ବୋଲି ବିଚାର

(1) [1950] 55 C.W.N.400.

କରିବା । ଉଚିତ୍ । ଅଧସ୍ତନ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନେଇ ବିସ୍ତୃତ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, କ'ଣ ଏକ ଭୁଲ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ତିକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅଧିକାରିତା ବିହୀନ ଥିଲା କି ଯାହାକୁ ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା କିମ୍ବା ଏହା କେବଳ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ଶୈଳୀରେ ଏକ ଅନିୟମିତତା ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆପତ୍ତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇନଥିଲା, ତାହା ବିସ୍ତୃତ ବିଚାରର ବିଷୟ ଥିଲା । ତଥାପି ଆମ ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରତୀକ୍ଷାମାନ ହେଉଛି ଯେ, ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଆଧାର କରି ଯେଉଁ ମୌଳିକ ଧାରଣା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି, ଯଥା ଧାରା 45-B ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କେବଳ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଥିଲା, କୌଣସି ଆବେଦନ ନଥିଲା, ତାହା ଠିକ୍ କି, ତାହା ବିଚାର କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଅଧିକ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହେବ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1949ର ଧାରା 45-A, ଯାହା 1950ର ଅଧିନିୟମ XX ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଛି, ସେହି ଅଧିନିୟମର ଭାଗ III ଏବଂ ଭାଗ III-A ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ "କୋର୍ଟ"କୁ "ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀର ପଞ୍ଜୀକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥିତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଯାହା ବନ୍ଦ ହେବାକୁ ଯାଉଛି " ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି । ଉକ୍ତ ଧାରା ରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ "ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1913ରେ କିମ୍ବା ଏହା ଅଧୀନରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା କୌଣସି ବିଜ୍ଞପ୍ତି, ଆଦେଶ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ବିପରୀତ ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟର (ଅର୍ଥାତ୍, ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ) ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀର ବନ୍ଦ ହେବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା ଏଥିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା କୌଣସି ମାମଲାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାରିତା ରହିବ ନାହିଁ ।" ପରବର୍ତ୍ତୀତା ହେଉଛି ଧାରା 45-ବି (1) ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ :

"ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1913 କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନ୍ ରେ ବିପରୀତ ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, କୌଣସି ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା କିମ୍ବା ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଦାବି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଆଇନଗତ କିମ୍ବା ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ, ଯାହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ଆସୁଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ କମ୍ପାନୀର ପରିସମାପନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରେ, ସେଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରହିବ ।"

1954

ଧୀରେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ପାଲ୍

ବନାମ

ସହଯୁକ୍ତ ଡ୍ରିପୁରା ବ୍ୟାଙ୍କ

ଲିମିଟେଡ୍

ନ୍ୟାୟାଧୀନ ଜଗନ୍ନାଥଦାସ

ଅଧିନିୟମ 45-G ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଦାବି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ପଦ୍ଧତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧିନିୟମ ସହିତ ସୁସଂଗତ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଭାଗ III-Aରେ ଥିବା ଏହି ଧାରା ସମୂହ ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଅନୁରୂପ ପ୍ରାବଧାନ ଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ବ୍ୟାପକ ବିରୁଦ୍ଧତା ଗଠନ କରେ । ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ କମ୍ପାନୀର ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ଦିଆଯିବା ପରେ, ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ କରିବା ଏବଂ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ କେତେକ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ ଲାଗି ଏକ କମ୍ପାନୀ-ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମାପକ ଦ୍ଵାରସ୍ଥ ହୋଇପାରିବେ । ସାଧାରଣତଃ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁସବୁ ମାମଲାରେ କମ୍ପାନୀ-ନ୍ୟାୟାଳୟର ସହାୟତା ନେଇ ସମାପକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ, ସେସବୁ ମାମଲାର ପରିସର ସୀମିତ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏବଂ ବିଶେଷ କରି ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ସମ୍ପତ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, (ଧାରା 185 ଏବଂ 186 ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ) ସମାପକଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ଉପାୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ସର୍ବଜନବିଦିତ ଯେ ଏହା ଅନେକ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚର କାରଣ ହୋଇଥାଏ । ଯେତେବେଳେ 1949 ରେ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ କମ୍ପାନୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବିଧି ପ୍ରଣୟନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ପରିସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସଂଗଠିତ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଦ୍ଵାରା ଉଦ୍‌ଘାଟିତ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ସମାପ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ । ତଥାପି, ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଯେ ମୂଳତଃ ପ୍ରଣୀତ ହୋଇଥିବା 1949ର ଅଧିନିୟମ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ଏହି ମକଦ୍ଦମାକ୍ଷିତିରେ 1950 ର ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 1949ର ଅଧିନିୟମରେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାୟ, ଭାଗ ୩-A, ଧାରା 45-A ରୁ 45-H କୁ ନେଇ "ମକଦ୍ଦମାସମାପ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରାବଧାନ" ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆମ ମତରେ, ଏହି ନୀତି ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ସୁସଂଗତ ଭାବେ, ଯେଉଁଥିରେ ସମାପକଙ୍କୁ ଧାରା 45-B ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଦ୍ଵାରସ୍ଥ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ସେତେବେଳେ ବହିଷ୍କରଣ କରାଯାଉଥିବା କମ୍ପାନୀର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଵାର୍ଥକୁ ଯୁକ୍ତି କରି ସମୟ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବିଚାର କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ଏବଂ ଧାରା 45-G ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି

ନିୟମ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଦାବି କରିବାର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଏଥିରେ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ବିଚାର ଏବଂ ରାୟ ଉପରେ ଛାଡ଼ିଦେବା ଉଚିତ ।

ଶ୍ରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ), ସିଧାସଳଖ ବିଚାର ପାଇଁ ଉପୁର୍ବ ପ୍ରଶ୍ନ ଏକ ସୀମିତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଯୁକ୍ତି ଦିଆଗଲା ଯେ ଯଦି ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇନଥାଏ, ତେବେ ସୀମାବନ୍ଧନର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଅସୁବିଧା ଉପୁଜିପାରେ, ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ଏହା ବିଚାର କରିବାକୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ମନେ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 45-B ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସୀମାବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ହଁ, ତେବେ କେଉଁ ଅବଧି ଏହିପରି ଆବେଦନ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା ରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ମାମଲାରେ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ "କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମରେ ଏପରି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ, ଯାହା ଏକ କମ୍ପାନୀର ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଭଳି ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀର ରଣଦାତାଙ୍କଠାରୁ ରଣ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ଏକ ସମାପକକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ" ବୋଲି ବିଚାର କରି ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା ଯେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନ ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ କେବଳ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଅଣାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ମିଆଦକାଳ ଅବଧି ସୀମାବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସାଧାରଣ ଅବଧି ଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କୁ ସସମ୍ମାନ ଜଣାଇ, ଏହା ଆମ ପାଇଁ ପ୍ରତୀକ୍ଷାମାନ ହେଉଛି ଯେ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 45-B ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସ୍ୱଭାବ ବିଷୟରେ ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସଠିକ୍ ନଥିଲା । ପ୍ରଶ୍ନ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ, ଧାରା 45-B ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛି କି ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଏହା ଯେ, ଏହି ଧାରା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛି କି ଏବଂ ଆଇନର ନୀତି ସହିତ ସୁସଙ୍ଗତ ଭାବରେ ଏହା ପ୍ରାକ୍‌ଧାରଣା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ସମାପକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଉଚିତ ଏବଂ ସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ ହେବ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜ ବିଚାର ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତିର ଏକ ଦାବିକୁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହାକୁ ଧାରଣାରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଧାରା 45-B କେବଳ ଅର୍ଥ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କିମ୍ବା ସ୍ଥାବର କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଦାବି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ନୁହେଁ ବରଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଦାବିକୁ

1954

ଧାରଣା ଚକ୍ର ପାଇଁ

ବନାମ

ସହଯୁକ୍ତ ଟ୍ରିପୁରା ବ୍ୟାଙ୍କ

ଲିମିଟେଡ୍

ନ୍ୟାୟାଧୀନ ଜଗନ୍ନାଥଦାସ

ବୁଝାଏ ଯାହା ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଦାବିଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝାଇଥାଏ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯେଉଁ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଏହି ଧାରା ବିଚାର କରିଛି, ତାହାକୁ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆମର ସ୍ୱଳ୍ପ ମତ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଏକତରଫା ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଆବେଦନ ଉପରେ ଏହା ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଉପସ୍ଥାପିତ ମାମଲାର ଡିକ୍ରି ନେବାକୁ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ଦ୍ୱାରା ଆପଣି କରାଯାଇଥିବା ଏକତରଫା ଡିକ୍ରିକୁ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିଥିବା ଅଧିକ୍ଷକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ସଠିକ୍ ଅଟେ । ଶ୍ରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ସୀମାବଦ୍ଧତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଆମେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହା ଏପରି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ସିଧାସଳଖ ଉଠାଗଲେ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ତେଣୁ ଆବେଦନକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ତୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।